RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 67.283/1
van 29 april 2020

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg’

‡LW-GJEULAHFH-GHCIDUQ‡

Op 21 april 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 23 april 2020. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH, Chantal BAMPS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 april 2020.

*

‡LW-GJEULAHFH-GHCIDUQ‡

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

> "door het gegeven dat de bedrijven zo snel mogelijk gelet op de COVID-crisis beroep moeten kunnen doen op deze aangepaste waarborgmogelijkheid teneinde in continuïteit te kunnen blijven functioneren."

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

3. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het invoeren van een *ad hoc*-waarborgregeling ter ondersteuning van ondernemingen die getroffen worden door de COVID-19 pandemie. Daartoe wordt het decreet van 6 februari 2004 'betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen' (hierna: het waarborgdecreet) gewijzigd.

Artikel 2 van het voorontwerp beoogt een aantal definities in artikel 2 van het waarborgdecreet in overeenstemming te brengen met de thans geldende staatssteuninstrumenten, en in datzelfde artikel een definitie van "COVID-19-premie" en "COVID-19-waarborg" in te voeren.

Artikel 3 van het voorontwerp beoogt artikel 22/1 van het waarborgdecreet te wijzigen, teneinde de nieuwe steunregeling te verankeren in het systeem van *ad hoc*-waarborgen en het totale volume aan garanties die de Waarborgvennootschap mag bieden te verhogen tot 3 miljard euro, met de bedoeling om dat volume op een later tijdstip weer te verminderen tot minimum 1,5 miljard euro.

Artikel 4 van het voorontwerp strekt tot wijziging van sommige algemene voorwaarden voor *ad hoc*-steun in artikel 22/2 van het waarborgdecreet. Naast enkele aanpassingen om de nieuwe regeling te verankeren (1° en 3°), wordt de uitsluiting van de sectoren landbouw en visserij opgeheven (2°) en wordt bepaald dat het werkgelegenheidsengagement niet langer in het businessplan moet worden aangegeven maar wel "vooraf bepaald" moet worden (4°).

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

‡LW-CJEULAHFH-GHCIDUQ‡

De artikelen 5, 6 en 7 van het voorontwerp voeren in hoofdstuk III/1 van het waarborgdecreet een nieuwe afdeling 4 in, die de COVID-19 waarborgregeling bevat. Het ontworpen artikel 22/4/1 van het waarborgdecreet bepaalt de maximale omvang van de waarborgen, en het ontworpen artikel 22/4/2 bevat de nadere voorwaarden. Die voorwaarden stemmen overeen met de voorwaarden voor garanties die zijn opgenomen in het tijdelijk kader voor COVID-steun van de Europese Commissie.[2]

Het voorontwerp treedt in werking op de dag na de dag van bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 8 van het voorontwerp).

VORMVEREISTEN

4. Het voorontwerp voert een staatssteunregeling in die overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moet worden aangemeld bij de Europese Commissie. Uit de bij de adviesaanvraag gevoegde stukken kan worden afgeleid dat de ontworpen regeling effectief zal worden aangemeld.

Krachtens artikel 108, lid 3, derde zin, van het VWEU kan een lidstaat een maatregel die moet worden aangemeld niet tot uitvoering brengen voordat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

De Europese Commissie stelt in haar mededeling[3] "zorg [te dragen] voor een snelle besluitvorming na heldere en volledige aanmelding van maatregelen die onder deze mededeling vallen. De lidstaten moeten de Commissie van hun voornemen in kennis stellen en hun plannen om dergelijke maatregelen in te voeren zo snel en volledig mogelijk aanmelden." Er kan dan ook een spoedige beoordeling worden verwacht vanwege de Europese Commissie omtrent de verenigbaarheid van de steunmaatregelen met de interne markt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

5.1. In het ontworpen artikel 2, 14°/7, van het waarborgdecreet (artikel 2, 7°, van het voorontwerp) dient, wat de COVID-19-premie betreft, te worden verwezen naar het ontworpen artikel 22/4/2, 2°, van het waarborgdecreet (artikel 7 van het voorontwerp), niet naar randnummer 25, a, van de mededeling van de Commissie van 19 maart 2020.

[2] Zie in het bijzonder de punten 24 en 25 van de Mededeling van de Europese Commissie van 19 maart 2020, Tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19 uitbraak, C(2020) 1863 final (Pb. 2020 C91I/I), zoals gewijzigd bij mededeling (C(2020) 2215) van 3 april 2020 (Pb. 2020 C112/I/1). Voor de (officieuze) geconsolideerde versie, https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/TF_consolidated_version_as_amended_3_april_2020_nl.pdf

[3] Zie voetnoot 2.

‡LW-CJEULAHFH-GHCIDUQ‡

5.2. Uit de mededeling van de Europese Commissie van 19 maart 2020 blijkt dat de COVID-19 premie slechts een minimumwaarde heeft. Gevraagd om te verduidelijken hoe de hoogte van de premie wordt bepaald, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

> "De bedoeling is dat op termijn nog steeds een premie betaald wordt in lijn met het risicoprofiel van de onderneming zonder Covid-19 impact. Zo kan aan de begunstigde bankier een rating en/ of verwacht falingspercentage per 31/12/2019 gevraagd worden op basis waarvan de premie bepaald wordt. Gigarant loodst de bedrijven door de Corona-crisis maar vraagt een marktconforme vergoeding wanneer het herstel zich heeft opgetekend. Er zal dus gewerkt worden met een uitgestelde betaling van een gedeelte van de premie waarbij het minimum dat dient betaald te worden bepaald werd conform het Europese tijdelijk kader."

Artikel 22/2, 5°, van het waarborgdecreet, zoals aangevuld door artikel 4, 3°, van het voorontwerp, maakt het mogelijk om een "marktconforme premie" te vragen die gelijk is aan de COVID-19-premie of hoger is. De mogelijkheid om een hogere premie te vragen wordt het best verduidelijkt in de memorie van toelichting.

Artikel 4

6. Artikel 4, 2°, van het voorontwerp beoogt artikel 22/2, 3°, van het waarborgdecreet op te heffen, waardoor hoofdstuk III/1 van het waarborgdecreet, dat betrekking heeft op *ad hoc*-waarborgen voor ondernemingen en waarin ook de thans voorliggende regeling inzake de COVID-19-waarborg wordt ingevoerd, ook van toepassing wordt op ondernemingen die actief zijn in de sectoren visserij en landbouw.

Voor de sectoren visserij en landbouw gelden specifieke steunkaders, die afwijken van de regels voor andere ondernemingen.[4] Er dient bij de toepassing van de verschillende *ad hoc*-regelingen opgenomen in hoofdstuk III/1 van het waarborgdecreet dan ook rekening te worden gehouden met de bijzondere steunregelingen voor de sectoren landbouw en visserij, onder meer wat betreft de omschrijving van het toepassingsgebied ervan.[5] Vraag is of het waarborgdecreet in dat opzicht geen aanvulling behoeft.

---

[4] Zie voor waarborgen in de sector landbouw bijvoorbeeld artikel 5 van Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 'waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard'. Zie ook Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 'inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector' en de Richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden 2014-2020. Voor waarborgen in de sector visserij, zie bijvoorbeeld artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 'waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard'. Zie ook Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 'inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector' en de Richtsnoeren voor het onderzoek van staatssteun in de visserij- en aquacultuursector.

[5] Zo gelden voor de sector van de landbouw de definities van kleine, middelgrote en grote onderneming bepaald in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 'waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het

‡LW-CJEULAHFH-GHCIDUQ‡

7. Artikel 4, 4°, van het voorontwerp beoogt artikel 22/2, 7°, van het waarborgdecreet aan te passen, waardoor het engagement van de betrokken onderneming om een bepaalde werkgelegenheid te realiseren of te behouden niet langer in het businessplan bedoeld in artikel 22/2, 6°, van het waarborgdecreet moet worden aangegeven maar wel "vooraf bepaald".

Voor zover aan die wijziging ook de bedoeling ten grondslag ligt om meer flexibiliteit toe te laten bij de toekenning van waarborgen, zoals door de gemachtigde wordt vooropgesteld, dient erover gewaakt te worden dat die meer flexibele toepassing gebeurt met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel. Dit laatste maakt een individuele beoordeling van een aanvraag in functie van evoluerende omstandigheden weliswaar niet onmogelijk, voor zover dit gebeurt met inachtneming van objectieve criteria die gelden voor alle voor een waarborg in aanmerking komende ondernemingen.

Het is evenwel niet duidelijk wat moet worden verstaan onder "vooraf bepaald". Het verdient ter wille van de rechtszekerheid aanbeveling dit te verduidelijken in de memorie van toelichting.

Artikel 6

8. In het ontworpen artikel 22/4/1, eerste lid, 2°, van het waarborgdecreet dienen de woorden "met een looptijd voor of op 31 december 2020" te worden vervangen door de woorden "met een looptijd tot uiterlijk 31 december 2020".

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard', en niet de definities bepaald in bijlage I bij verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 Juni 2014 'waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de Interne markt verenigbaar worden verklaard', waaraan zal worden gerefereerd in artikel 2 van het waarborgdecreet zoals het wordt gewijzigd bij artikel 2, 1° tot 3°, van het voorontwerp.

‡LW-CJEULAHFH-GHCIDUQ‡